Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 7 вересня 2010 року № 34 (354)

ПОМ'ЯНЕМО ОСТАННЬОГО ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА УПА ВАСИЛЯ КУКА

Три року тому, 9 вересня 2007 року, на 95-му році життя відійшов у вічність генерал-хорунжий УПА Василь КУК – останній Головнокомандувач Української Повстанської Армії (1950–1954 рр.).

Василь Кук (псевдо – "Василь Коваль", "Юрко Леміш", "Медвідь") народився 11 січня 1913 р. у с.Красному Золочівського повіту Тернопільського воєводства (теперішній Буський район Львівської обл.). Усі діти родини Куків були членами Організації Українських Націоналістів, яка боролася з утисками прав українців з боку польської влади. Двох братів Василя – Іларія та Ілька – стратили поляки. За радянської влади всі члени родини були засуджені до тюремного ув'язнення, все майно батьків було конфісковано.

У 1923–1932 рр. навчався у Золочівській класичній гімназії товариства "Рідна школа". З 1927 р. належав до молодіжної організації "Пласт", 1929 р. став членом Юнацтва ОУН, з 1932 р. – член Золочівської повітової екзекутиви (Проводу) ОУН. Після закінчення гімназії навчався у Люблінському католицькому університеті на юридичному відділенні. Тут організував і очолив студентську групу членів ОУН. У 1932–1934 рр. Виконував доручення крайової екзекутиви (КЕ) і як зв'язковий їздив до Кракова та на Волинь, перевозив нелегальну літературу, зброю.

За революційну діяльність його неодноразово арештовувала польська поліція. 1934 р. був засуджений польським судом за революційну діяльність на 2 роки тюрми. 1936 р. вийшов на волю й очолив Золочівський повітовий провід ОУН.

У травні 1937 р. перейшов у підпілля, оскільки знову постала загроза арешту. Проводив нелегальні нічні вишколи ремісничої молоді у Львові, а восени цього ж року переїхав у Підгаєцький повіт, де організував підпільну друкарню КЕ ОУН "Мандоліна" і керував нею до жовтня 1939 р.

1940 р. за дорученням КЕ ОУН на західноукраїнських землях перебував у м.Кракові, організовував нелегальні переходи кур'єрів і зв'язкових ОУН через радянсько-німецький кордон. У той час працював разом із Романом Шухевичем. Після II Великого Збору ОУН провідник ОУН Степан Бандера призначив його членом Проводу ОУН, у якому Василь Кук очолив організаційну референтуру (відділення). У той час він брав участь у діяльності військового штабу, відбував старшинські військові вишколи.

Навесні 1941 р. організував і очолив Центральний штаб похідних груп ОУН для переходу в східні області України, включно з Кримом і Кубанню. У червні 1941 року очолив Львівську провідну похідну групу (близько 20 членів), яка прибула 28 червня до Львова й 30 червня організувала Народні Збори, на яких було проголошено Акт відновлення Української Держави.

У липні-серпні 1941 р. організував і очолив Київську провідну похідну групу членів ОУН (близько 30 осіб), переважно зі східних областей та Волині, для повторного проголошення відновлення української державності в Києві.

Закінчення на 5-й стор.

ОГОЛОШЕННЯ

12 вересня 2010 року о 12 годині в селі Красному Львівської области відбудеться чин освячення пам'ятника – козацького хреста (скульптор Микола Малишко) на могилі генерал-хорунжого, головного командира Української Повстанської Армії, голови Генерального секретаріату Української Головного Визвольної Ради, голови Проводу ОУН в Україні Василя КУКА.

Всеукраїнське Братство ОУН-УПА імені генерал-хорунжого Романа Шухевича – Тараса Чупринки, родина сл.п.Василя Кука запрошує на урочистості всіх, кому не байдужа доля Української Держави.

Оргкомітет

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ЗАГИБЕЛЬ ВАСИЛЯ СТУСА

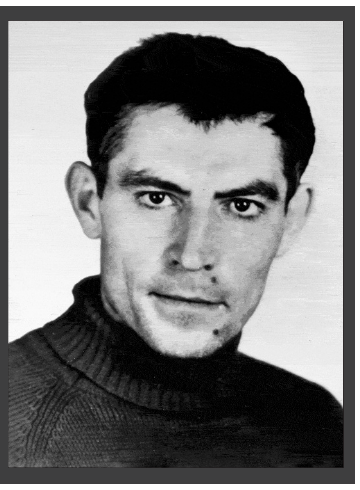

25 років тому, вночі з 3 на 4 вересня 1985 року, в карцері установи ВС-389/36 у с.Кучино Чусовського району Пермської області, на Уралі, загинув поет і правозахисник Василь Стус.

Про обставини й причини смерті кандидата на Нобелівську премію свідчить і розмірковує тодішній в'язень цього табору.

Василь ОВСІЄНКО,
лавреат премії ім.В.Стуса

Насамперед, що це за сором'язлива назва така – "установа ВС-389/36"?

Радянська влада взагалі соромилася деяких термінів, тому, наприклад, називала своїх противників не політичними в'язнями, а "особливо небезпечними державними злочинцями". У тюремному побуті "гражданин осуждённый" мусив звертатися до наглядача "гражданин контролер".

Історія цього останнього заповідника ГУЛАГу коротка. Від 1 березня 1980 до 8 грудня 1987 року через нього перейшло всього 56 в'язнів. Пересічно їх тут утримували до 30 осіб. Ця "установа" скоро стала відомою в світі як "табір смерті", бо 8 її в'язнів загинули. У тому числі члени Української Гельсінкської групи Олекса Тихий (27.01.1927–5.05.1984), Юрій Литвин (26.11.1934–5.09.1984), Валерій Марченко (16.09.1947–7.10.1984), Василь Стус (6.01.1938–4.09.1985). Власне, тільки Стус помер безпосередньо в Кучино, а перші троє – по тюремних лікарнях.

У 70-х роках у "неіснуючих" політичних таборах, тюрмах, психіатричних лікарнях та на засланні перебувало не так багато людей – усього кілька тисяч. Це не сталінські часи, коли в неволі перебували мільйони людей. Політичні табори були зосереджені в управлінні "Дубравлаг", що в Мордовії. Але з цих таборів стало виходити у "велику зону" та за кордон надто багато інформації. Тому КДБ вирішив зруйнувати канали її виходу радикальним чином: перевезти найактивніших політв'язнів подалі від центру. Вибрали Скальнинське управління таборів, що в Пермській області, на середньому Уралі. Тим паче, що табори траплялися там частіше, ніж села.

13 липня 1972 року в умовах надсекретности (навіть конвоїри були одягнуті в спортивні костюми) на станцію Чусова прибув перший ешелон з п'ятьмастами мордовськими в'язнями суворого режиму. В дорозі він був три доби. Рухався ночами. Удень в'язні знемагали в розпечених "столипінах" (того спекотного літа горіли ліси і торфовища). Непритомніли. Один помер. Багато хто, коли вивантажували, не міг устояти на ногах. Їх розмістили у звільнених від карних в'язнів зонах ВС-389/35 (ст. Всехсвятська, пос. Центральний), 36 (с. Кучино), 37 (с. Половинка).

Ще один великий етап мордовських в'язнів суворого режиму прибув на Урал улітку 1976 року.

Нарешті 1 березня 1980 року в Кучино були перевезені з Сосновки, що в Мордовії, 32 в'язні особливого режиму. Знову один у дорозі помер.

Продовження на 7-й стор.

34
4 820102 210017

ГЕРОЯМ СЛАВА!

ЗБЕРЕГТИ В ПАМ'ЯТІ ІМЕНА ГЕРОЇВ

На Волині, в лісі поблизу с.Гараздже Луцького району, освячено пам'ятний знак борцям за волю України, воякам Української Повстанської Армії, які загинули геройською смертю. Відтепер цей пам'ятний знак з каменю замінив дерев'яний хрест, що стояв тут довгі роки перед цим.

На цьому місці у листопаді 1946 року полягли дев'ятеро повстанців, які підірвали себе у криївці гранатою, щоб не здатися живими ворогу – енкаведистам, які, завдяки зраді одного з місцевих мешканців, знайшли криївку, де і перебували кущовий провідник ОУН Новак Федір "Ворон" та сотенний УПА Терпелюк Сергій "Бистрий" із села Звірів, повстанці Лошак Петро та Шекірявий Костянтин, якому було всього 17 років з с. Крупа, Кротюк Володимир з Піддубець, Корньовський Олексій та Ворсенюк Володимир з с.Воротнів, Тимощук Василь з Вишнів та невідома зв'язкова. Понівечені тіла повстанців комуністи возили від села до села, щоб віднайти їхні справжні імена та покарати членів сімей загиблих. Проте люди не зізнались, впізнавши вбитих героїв. Володимир Доманський – повстанець, член ОУН, кущовий юнацької сітки ОУН та багатолітній в'язень сталінських таборів, член Братства ветеранів ОУН-УПА, після виходу з тюрми 1965 року збирав інформацію про цю криївку та її знищення. Йому вдалося встановити та зберегти імена цих героїв для української історії та вже в часи Незалежности встановити хрест на цьому місці.

Настоятель парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с.Гараздже Луцького районного деканату священик Андрій Мовчанюк провів чин освячення пам'ятника та панахиду за загиблими українськими воїнами. Він нагадав присутнім: хто пам'ятає про вічність, той має майбутнє, а також сказав, що ці молоді люди своїм земним життям заслужили життя вічне, оскільки виконали сповна дві найбільші заповіді – любити Бога та своїх ближніх. Повстанських пісень співав хор "Посвіт", учні місцевої школи читали вірші пам'яти повстанців, спогадами про національно-визвольну боротьбу поділились уродженці с. Гараздже Степан Семенюк та Володимир Доманський, представники громадських організацій Волині звернулись до присутніх з патріотичними промовами, закликали впорядковувати місця поховання українських героїв та продовжувати справу боротьби за українську Україну.

Прес-служба ЛМО КУН

НА ВОЛИНІ ВІДБУЛАСЬ ЗВІТНО-ВИБОРЧА КОНФЕРЕНЦІЯ

У Луцьку відбулась звітно-виборча конференція Волинської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів.

Учасники конференції розглянули питання обрання керівних органів обласної організації, а також обрання делегатів на Всеукраїнський Збір.

З короткими промовами перед присутніми виступили представник з Києва, заступник Голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Борейчук, а також в.о. голови Волинської обласної організації Іван Хомич. Основні питання, яких торкнулися доповідачі – це політична ситуація в країні та області, а також проблем, які заважають активно розвиватись всеукраїнській і регіональним організаціям КУН. Хотілось би відзначити прагнення обласного керівництва омолодити керівний склад районних організацій.

Делегати конференції обрали головою обласної організації Івана Хомича, заступником Голови та головою секретаріату Олександра Скибу і Андрія Тележинського, відповідно; кількісний склад проводу з восьми осіб, а також обрали делегатів на Всеукраїнський Збір від Волинської области в кількости десяти осіб.

Прес-служба ВОО КУН

В ГАЯХ БІЙНИЧИХ ВШАНУВАЛИ ГЕРОЯ УПА "ПАВЛЕНКА"

Історія загибелі Ростислава Волошина – "Павленка", команданта запілля УПА, генерального секретаря Української Головної Визвольної Ради, члена бюро проводу ОУН, і досі не розкрита. Відомо лишень те, що, повертаючись з-під Сприні, де відбувалась УГВР, Р.Волошин завітав до знайомих у с.Гаї Бійничі. З ним була незнайома молода повстанка. Але чомусь з ними не було охорони, яка, за інформацією, налічувала 30 повстанців. 22 серпня 1944 р. до села наблизились енкаведисти, метою яких було взяти живим генерального секретаря УГВР "Павленка". Однак Р.Волошин ворогам не здався. Відстрілюючись, він упав скошений ворожими кулями на околиці села, не добігши кількох метрів до лісу. Загинула також і невідома дівчина.

Кілька років тому на місці загибелі визначного діяча національно-визвольних змагань провід Конгресу Українських Націоналістів Дрогобиччини разом з громадою Гаїв Бійничих спорудили пам'ятний хрест. Отож у неділю, 22 серпня, біля хреста відбулося Богослужіння, яке відправив місцевий парох о.Анатолій, та віче з вшанування пам'яти національного героя. Перед присутніми виступили почесний голова Конгресу Українських Націоналістів Дрогобиччини Тарас Метик, заступник голови Дрогобицької райради Михайло Сікора, історик, директор Дрогобицького механіко-технологічного коледжу Степан Яким, сільські голови Гаїв Нижніх та Гаїв Верхніх Євген Федис і Володимир Ханас, інші, які наголошували на безсмертності тих, хто впав за волю України. Закликали на прикладі героїв України Степана Бандери, Романа Шухевича, Дмитра Грицая – "Перебийноса", Ростислава Волошина – "Павленка" творити багату і сильну Вітчизну. Церковний хор с.Гаї Бійничі виконав низку українських повстанських пісень.

Андрій КОСИК

ПАМ'ЯТИ Ганни ЧИР

Ганна ЧИР з чоловіком

Сумна звістка надійшла з Казахстану. В далекій Караганді на 84-му році життя завершила свій земний шлях скромна жінка нескореного українського духу світлої пам'яти Ганна Чир. Вона належала до тієї славної когорти українців, якими Україна пишатиметься завжди. З юних літ вона стала в ряди Борців за Волю України.

Зв'язкова УПА з Тернопільщини, член ОУН з 1944 року Ганна Чир, псевдо "Голубка", відбувши десять літ каторги "в степах безкраїх за Уралом", в Ухті Республіці Комі та Балхаші у Казахстані, так і не змогла через заборону "совєцької" влади повернутися на Батьківщину.

Вийшовши на волю, пані Ганна продовжила боротьбу за Українську державу. Вояк УПА з Любачівщини, учасник Кінгірського повстання Степан Чир став її чоловіком, вони отримали право на поселення у Караганді, де стали активними членами української громади, оберегами українських національних та християнських традицій. Впродовж багатьох років подружжя Чир перебувало в центрі українського життя в Казахстані.

Перебуваючи далеко від рідної землі, Ганна Чир підтримувала тісні зв'язки з Борцями за Волю України. Зокрема, тісно співпрацювала з Головою Проводу ОУН, Головою Конгресу Українських Націоналістів світлої пам'яти Славою Стецько.

Нещодавно відійшов у засвіти її коханий чоловік світлої пам'яти Степан Чир. Пані Ганна важко переживала втрату близької людини. Серце Ганни Чир перестало битися 28 серпня 2010 року... Пам'ять про цю патріотичну українську родину назавжди залишиться в наших серцях.

Прощаючись з Ганною Чир, пригадуємо слова Господа нашого Ісуса Христа: "Нехай душа її засяє, як сонце, у царстві Отця небесного!".

Висловлюємо родині та друзям подружжя Чир наші щирі співчуття.

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів,
родина Степана та Лесі БРАЦЮНІВ,
Марія БАЗЕЛЮК, друзі, побратими з України.

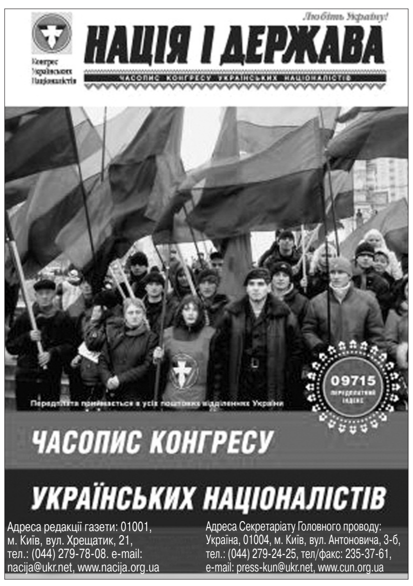

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Передплатіть газету "Нація і держава" на 2011-й рік.

Підтримайте наше видання. Долучайтеся до ідеології українського націоналізму.

Слава Україні! Героям слава!

**Передплатна вартість тижневика:
на 1 міс. – 4,00 грн.;
на 3 міс. – 12,00 грн.;
на 6 міс. – 24,00 грн.;
на рік – 48,00 грн.
(Наш індекс – 09715)
Передплату на газету "Нація і держава" можна оформити у будь-якому поштовому відділенні міста, району, селища міського типу чи села.**

Ініціативна група з організації Миропільського земляцтва просить зголоситися вихідців із Кам'янки, Мирополя, Старого Мирополя, Дертки Романівського району на Житомирщині за телефонами: (050)68-55-173, (096)292-47-51.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОЛІТИЧНИЙ ПАСЬЯНС

НОВА ВЛАДА І СТАРІ ГРАБЛІ

Хто в опозиції?

Олександр АНТОНОВ,
голова Луганської ОО КУН

На сайті УНІАН 5 серпня з'явилася стаття Миколи Писарчука "Бродіння всередині влади і опозиція другого порядку". Я прочитав її передрук в одному з попередніх номерів "Нації і держави" і здивувався. Здивувався тому, що автор статті не іронізує, а справді, серйозно стверджує, буцім тігіпкі, литвини і комуністи – це є опозиція (хоч би й яка).

З одного боку, добре, що стаття ніби руйнує міф про монолітність "голубої" бригади. Але у даному випадку твердження про "другі", "треті" і так далі порядки опозицій видаються особисто мені наївними. І це, гадаю, варто врахувати також, розмірковуючи про шанси на переміни, які принесе вибір з-поміж них.

Українці вже наступали на ці граблі. Так би мовити, ходили, знаємо. Колись була СДПУ(о). Але так себе заплямувала, що хутенько змінила вивіску на "Партію Регіонів". Можна сказати: "ой, ні-ні! Це різні організації". Так, так! Формально так, але зроблені з одного "м'яса". Зовсім засвічених "діячів" – в інформаційну тінь, нехай охолонуть до нових часів, а решта – щільними лавами перекочувала до "регіонів". І це не складно перевірити. Тим не менш, важливі не персоналії, а справа, яку вони роблять.

СДПУ(о) працювала брудно і некрасиво. Коли це навіть "електорату" стало зрозуміло (а ляльководи ці речі, вочевидь, відслідковують ефективно), тут йому і підсунули "зовсім нову" силу. Але СДПУ(о) багато чого встигла зробити для того, щоб її наступники, по-перше, могли всістися міцніше, а по-друге, працювати ще брудніше. Що ми нині і бачимо.

Стаття про "другий порядок опозиції" у вигляді комуністів і литвинів з тігіпками могла би бути беззастережною, якби вважати, що Партія регіонів є якоюсь самодостатньою силою, яка сама керує своєю діяльністю. Але хтось може це ствердити? Чесно кажучи, я особисто не вірю, що Партія регіонів становить собою щось самодостатнє. Вся її діяльність свідчить про те, що це просто легалізована в Україні структура, яка виконує вказівки з Москви. Більше того, на користь цієї думки також свідчить історія із СДПУ(о), яка зараз повторюється. Партія регіонів себе обгадила, але зробила вже достатньо лиха для того, щоб її спадкоємці робили зла ще більше і ще безкарніше (куди вже далі? – спитає читач. Та куди дозволимо, туди і далі). Саме час поміняти вивіску. Регіони зараз з інформаційного затінку виводять комуністів на роль "борців за соціальну справедливість, тарифи і пенсії", яку вони гарно виконували довгий час, та приїлися дуже (співи-співами, але пісні без діла не можуть бути вічно), що довелося їх есдепеушниками заміняти. Пригадуєте, коли вперше комуністи не отримали більшості у ВР? Комуністи -> СДПУ(о) -> Партія Регіонів... Тепер ось у відстійниках комуністи відстоялися – можна їх знову запускати у виборчий депутатопровід.

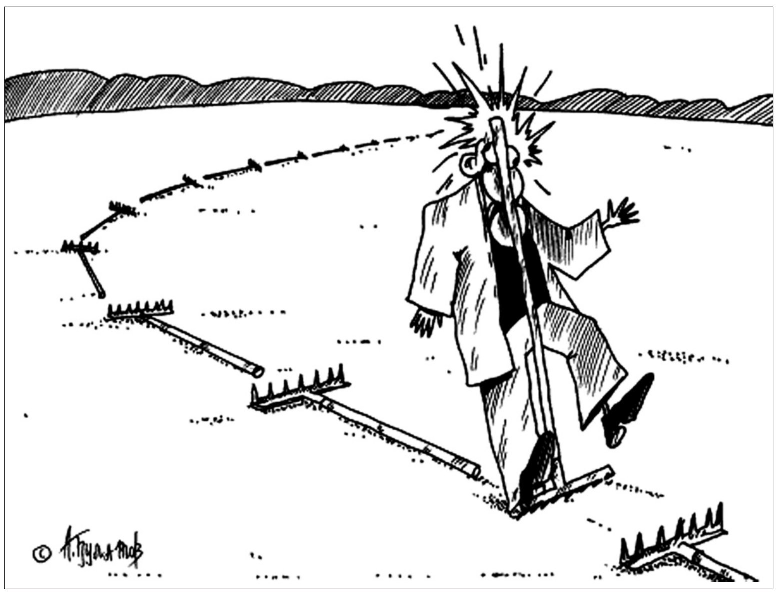

Партія тігіпків різних – то взагалі просто клон Партії регіонів, але створений для тих виборців, яким буде огидно голосувати за "регіоналів". Тобто, як на базарі: "а можна мені те саме, але з перламутровими ґудзиками?" або "а можна мені те саме, але без Януковича, Азарова, Табачника тощо?" Можна, дорогий мій! Можна!

Ну, а "блок Литвина" ще 2007-го був створений, щоб підбирати тих, хто не хоче ставати на жодну з протиборних сторін, але водночас і не хоче показати, що вони – оте принизливе "невизначені" (бо це як "необізнані", "байдужі"). Будь-який товар тобі, покупець, аби ти почував себе спокійно і не відчував свою совість сплямованою.

Названі утворення є не самодостатніми. Вони – товар, який пропонує дбайливий продавець. Одне і те саме, лиш обкладинка різна. Асортимент вражаючий!

Чому опозиція "першого порядку" себе вичерпала? Бо так треба. Спочатку зробити з виборів – базар. А тоді поступово з того базару вивести навіть запах української. Спочатку продаючи "українськозамінники", майже близькі до натуральних. А тоді поступово зменшувати присутність навіть замінників. І щоб кожного разу, як українці прийдуть на цей базар, вони постійно вибирали все з меншим діапазоном вибору.

Люди зараз вже відчули, що від "регіоналів" смердить. Добре! Розфасуємо і загорнемо в інші, різні обгортки. Це буде "нова модель". Тільки смердітиме вона – ще більше.

Отже, пісні про "опозицію в коаліції" мені видаються приманкою. Бо інтерес при виборі між тими "опозиціями" в тому, щоб українці нічого не вибирали, вибираючи. І не плуталися під ногами, не заважали поновлювати розхитування маховика геноциду.

Суть цих наївних марень про "менше зло" в кодлі зла в тому, щоб українець навіть не подумав, що є україноцентричні сили, україноцентричні ідеї (за межами того кодла!).

Тож необхідно зламати цю облудну центрифугу, яка, як ту воду, вичавлює Українську Ідею і Українську Мрію з усіх офіційних сфер українського буття. Необхідно припинити нищення українців!

Всю свою діяльність підпорядкуймо цій меті. Централізовано, злагоджено, всі, як один!

Люди мають знати, що ті другопорядкові "опозиції" не безальтернативні, що то все мара і облуда! Справжньою альтернативою цим злочинцям мусять стати націоналісти! Має стати Конгрес Українських Націоналістів!

ЧАС ВИПРОБУВАНЬ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ У КРИМУ:

зріє ще одна капітуляція?

Марія БАЗЕЛЮК

Днями засоби масової інформації поширили повідомлення про те, що Росія хоче укласти нову угоду по Чорноморському флоту. Москва пропонує договір про порядок застосування зброї військовослужбовцями ЧФ поза місцями базування. Як повідомило джерело тижневика "Дзеркало тижня", це випливає зі змісту договорів щодо особливостей функціонування Чорноморського флоту Росії в Криму, які саме готуються до підписання. Російські пропозиції, анонсовані заступником міністра закордонних справ РФ Григорієм Карасіним, містять низку положень (пунктів), які забезпечують максимум пільг для флоту чужої держави на нашій території. Хоча поки що вони означені пунктирно, досвід виконання Росією угод 1997 року, які регламентували перебування ЧФ в Україні, підказує, що нові домовленості (договори) лише поглиблять загрозу національній безпеці нашої держави.

Отже, за інформацією джерела "ДТ", нові договори містять документи про узгодження пересування підрозділів ЧФ РФ поза місцями їх дислокації. Там же йдеться про порядок пропуску через український кордон військовослужбовців ЧФ, пільговий митний режим при ввезенні матеріально-технічних засобів для російського флоту і механізм заміни озброєнь. Передбачені також угоди про інфраструктуру флоту, про спільне використання навігаційно-гідрографічного забезпечення (НГЗ) тощо. Україна, зі свого боку, хоче укласти угоди про попередження надзвичайних ситуацій у місцях дислокації ЧФ, про дії сторін у разі виникнення кризової ситуації, пов'язаної з функціонуванням російського флоту, про юрисдикцію та надання правової допомоги у кримінальних справах. Як відомо, перебування ЧФ в Україні регламентували чотири угоди, які, від часу їх підписання у травні 1997 року, хоч і зазнали суттєвих змін на користь Росії, все ж залишали нашій державі правові гарантії захисту національних інтересів. А на тлі сьогоднішніх реалій ті перші угоди взагалі виглядають зразком державницької зрілості. Приміром, Чорноморський флот не мав права поповнювати свої бази новими видами озброєнь, усі матеріально-технічні надходження на флот мали суворо контролюватися українськими митниками, а військовим підрозділам ЧФ суворо заборонялось брати участь у збройних конфліктах на території інших держав тощо. Це – лише дещиця домовленостей, але і її ігнорувала Росія, яка за визначенням ніколи не дотримувалась підписаних нею угод. Морські піхотинці Чорноморського флоту воювали і в Чечені, і в Грузії, російські танки "гуляли" вулицями Севастополя, а в місця базування ЧФ Росія завозила все, що хотіла. Схоже, тепер її розгнузданість ще й буде "узаконено".

Дивовижна готовність теперішнього офіційного Києва виконати будь-яку московську забаганку відчиняє Росії двері для вакханалії безчинств на українській землі. Так, у травні цього року Україна дозволила повернути у Крим співробітників російської контррозвідки... для "забезпечення безпеки Чорноморського флоту". Тим часом підрозділи українських спецслужб, які вели розвідувальні дії щодо Росії, розформовано. "Про яку позаблоковість говоримо, якщо на територію України допущена іноземна спецслужба? Проти кого вона працює? Зрозуміло, що проти України, проти її громадян. Навіть представники нинішньої влади відверто кажуть, що Севастополь – це українське місто. То проти кого працює російська спецслужба?" – так коментує екс-голова СБУ Валентин Наливайченко присутність російської контррозвідки в Україні. Тим часом президент РФ Д.Медведєв доручив своєму дипкорпусу і розвідці відстежувати розвиток відносин між Україною і НАТО... Водночас найагресивніші російські політики добиваються подвійного громадянства для військовослужбовців Севастополя. Нонсенс? Так. Але не для нинішньої "регіональної" влади. Чого можна сподіватися від "оновлених" угод по ЧФ? Щонайменше, після їх підписання, – ввезення матеріально-технічних засобів для російського флоту, в тому числі нових видів озброєнь (ядерних?) здійснюватиметься поза контролем української митниці. Не потрібна буде і згода української сторони на пересування російських військових кораблів. Участь підрозділів ЧФ в актах агресії проти незалежних держав, у розв'язаних Росією війнах взагалі перебуватиме поза компетенцією української влади, що є прямою загрозою нашій державі. Адже воююча сторона може завдати удар – відповідь по місцях базування агресора... На жаль, нинішня влада в Україні не чинитиме жодного спротиву, а підпише все, що путінська команда "наваяє" у своїх угодах. "Українці , будьте пильними!" – це вже заклик навіть не про наш час...

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Олександр ПАЛІЙ,
політолог, кандидат політичних наук

ПІВРОКУ ГУРКОТІННЯ ПОРОЖНЯКА

Півроку тому, в день створення "коаліції тушок", автор припустив, що через 100 днів роботи такого уряду телеканали будуть розповідати про "зниження цін на капусту на дві копійки, а в тих телеканалів, хто не буде цього робити, виникнуть проблеми".

Передбачити такий результат було дуже легко.

Цікавіша оцінка "по факту": що з виконанням передвиборчих обіцянок?

Президент заявив, що Україна "впродовж десяти років повинна увійти до двадцятки найрозвиненіших країн світу".

10 років ще не минуло, але тенденції вже вимальовуються. Нещодавно президент повідомив, що за перше півріччя 2010 року реальний ВВП зріс на 3,6%. Таке ж зростання уряд прогнозував за підсумками року.

За формулою складного процентного зростання, яку президент, як майже відмінник, міг би пам'ятати зі школи, виходить, що з такими темпами через 10 років ВВП України становитиме 1,083 трильйони гривень (нинішній ВВП) помножити на (1+3,6/100), зведене в 10 ступінь.

Виходить ВВП у 1,5425 трильйона сьогоднішніх гривень у 2020 році. 2009 року Україна за даними МВФ і Світового банку за розміром номінального ВВП стояла на 53-у місці у світі.

Між тим, МВФ очікує, що світова економіка 2010 року зросте на 3,9%. Тож з такими темпами зростання, які продемонстрував "уряд тушок", нижчими за загальносвітові, Україні можна змагатися лише за втримання у третій двадцятці економік, поряд з Бангладеш і 4-мільйонною Новою Зеландією.

Ситуація з розміром ВВП, розрахованим за паритетом купівельної спроможності, краща – 34 місце у світі за даними МВФ за 2009 рік. Але й тут проблеми. Країни з першої двадцятки цього списку уже сьогодні мають ВВП не вище 700 мільярдів доларів.

Навіть якщо весь світ почекає "команду професіоналів", український ВВП 2020 року в розмірі, еквівалентному 200 мільярдам доларів, навіть близько не підійде до цієї межі.

Якщо ж говорити про валовий дохід на душу населення – показник, найбільш адекватний для оцінювання рівня розвитку країни – то тут Україна 2009 року на 100-у місці за даними МВФ і на 95-у – за даними Світового Банку.

Зрозуміло, що темпи відновлення, які нині демонструє "команда професіоналів", що є нижчими за загальносвітові, не дають шансу навіть зберегти нинішні позиції, не кажучи про входження до "двадцятки".

Тому розмови про входження у "двадцятку найрозвиненіших країн" за нинішньої влади з її здібностями до господарювання – це з тієї ж опери, що вірити в комунізм до 1980 року, у те, що на Марсі будуть яблуні цвісти, або в будівництво Табачником літаків-безпілотників.

Інша показова програмна ідея Партії регіонів (http://tsn.ua/ukrayina/german-rozpovila-yakim-chinom-yanukovich-zbilshit-naselennya-do-50-mln.html) – обіцянка збільшити населення України до 2020 року до 50 мільйонів.

За даними Держкомстату, за перші півроку 2010-го населення України зменшилося на 111 тисяч осіб. Звичайно, урядовці можуть сказати, що досі народжували ті, хто завагітнів ще за "помаранчевих", а от за їхньої влади вагітніти почнуть краще. Але хто цьому повірить?

Можна припустити, що Партія регіонів вбачає вихід у заселенні України іноземними колоністами. Принаймні, за даними радника голови севастопольської держадміністрації, мер Москви Лужков вів переговори у Криму з місцевим керівництвом про переселення в Крим росіян з Далекої Півночі.

У друге прем'єрство Януковича тодішній віце-прем'єр Дмитро Табачник також заявляв про бажаність залучення в Україну мільйонів трудових мігрантів з Азії.

Загалом же, задля виконання обіцянки Партії регіонів, нею міг би бути розглянутий і варіант введення в Україну окупаційної армії. Водночас сусідні з Україною держави і близько не мають таких великих армій. Тим більше, що при введенні окупаційних військ населення власне України могло би зменшитися.

Прямий і гарантований борг України за правління нового президента вже зріс з 37,6 мільярдів доларів наприкінці січня до 45,9 мільярдів доларів на 31 липня (36% ВВП), і ось-ось зросте ще на 15 мільярдів доларів. 2014 року лише по нинішніх (!) кредитах виключно від МВФ (!) Україна повинна буде заплатити майже 20% від зібраного 2010 року бюджету.

При цьому влада носиться із зростанням товарообігу з Росією. Забуваючи, що в кожного товарообігу є дві сторони – експорт і імпорт. Російський експорт до України за перші півроку зріс у 2,2 рази, а наш експорт до Росії – більш ніж утричі менше. Хто отримує основну додану вартість від такої співпраці?

За даними Держкомстату, протягом січня-липня 2010-го зареєстровано 299,8 тисяч злочинів (без урахування злочинів, зареєстрованих податковою міліцією), що на 28,2% більше, ніж у січні-липні 2009-го, серед яких 36,3% (як і у відповідному періоді 2009-го) – тяжкі та особливо тяжкі.

Тобто зростання по тяжких і особливо тяжких злочинах також становить більше 28% (хоча генерал Москаль говорив про 40%, але віритимемо рідному Держкомстату).

Якщо цю тенденцію не зупинити, то 2020 року буде вчинено 3 мільйона 597 тисяч злочинів. А за ці роки кримінал буквально "почує кожного". Це вже не кажучи про те, що Кучмі треба було шість років "царювати", щоб почали зникати журналісти, а Януковичу вистачило півроку.

Інша надзвичайно загрозлива тема: тільки-но падає ціна на нафту і прив'язана до неї ціна на російський газ, урядовці, неначе найбільше турбуючись про російський бюджет, заводять розмову про "зміну формули ціни на газ". Вочевидь, ціною української ГТС.

Крім втрати ГТС, це загрожує закінчитися новим довгостроковим контрактом на постачання газу. Ярмо, що має шанс закінчитися 2019 року, може так і не закінчитися.

Тим часом у Європі (в тому числі компанії найбільших споживачів газу – Франції, Німеччини, Італії) відмовляються від переукладання довгострокових контрактів та переходять на короткострокові, з відв'язкою ціни на газ від цін на нафту і прив'язкою її до біржової ціни скрапленого газу. Яка, на відміну від нафти, нестримно падає.

При цьому європейські країни збивають ціни на російський газ, що примітно, без розміщення у себе російських воєнних баз.

Як з ситуації користаються сусіди України?

Наприклад, Польща 2014 року введе в експлуатацію завод з отримання скрапленого газу, максимальною продуктивністю до 7,5 мільярди кубометрів. Вартість заводу – 950 мільйонів євро.

За цю інвестицію Польща зможе покривати майже половину своїх потреб у газі. Все споживання Польщі 2009 року – 16,4 мільярди кубометрів газу, при 5 мільярдах власного видобутку. А ще є сланці. які зараз розвідуються.

У підсумку Польща досі тягне з підписанням нібито узгодженого довгострокового контракту з "Газпромом", і, схоже, якщо й підпише, то на своїх умовах.

А в Україні тим часом "змичка" влади й бізнесу десятиліттями "сидить на трубі", стриже маржу і не робить рівно нічого для енергетичних інтересів країни.

Тож Москва отримала в оренду бази Чорноморського флоту ще на 25 років, Хтось отримає комбінат, хтось мільярди за газ. А що отримають українці – підвищення комунальних тарифів, підвищення пенсійного віку, підвищення цін на хліб та інше.

Нещодавно глава держави так суворо, на телекамери, наголосив, що "історію в жодному разі не можна переписувати": "Історія – це той предмет, якого не повинні торкатися політики. Її пишуть історики, вчені. Історія – це те, на чому треба виховувати покоління".

А в цей час міністр освіти, тобто політик, не лише торкається й власноруч переписує історію, а й вказує українському народові, до якого він не належить ані політичним, ані етнічним боком, хто в нього герой і хто не герой.

Вочевидь, робить це як експерт у героїзмі. І хто після всього цього повірить, що біл-борди президента "Любіть Україну" щось значать?

Найгірше, що країна віддана на неприкрите розграбування. На пікові кризи збільшується тиск на населення через тарифи (з погрозами позбавлення житла), та на дрібний і середній бізнес через здирства податкової, про які волають вже навіть самі депутати ПР на місцях.

Вочевидь, дрібний і середній бізнес, що є основою громадянського суспільства, розглядається як апріорний ворог.

А в телеефірах "солов'ї" з Партії регіонів тим часом розповідають, що якщо в людей з кишені витягти гроші, то їхній добробут від того зросте.

І під заклики до народу "затягнути пояси" влада за народні мільйони купує автомобілі міністрам, катає їх за кордон, лікує депутатів та наймає артистів для своїх чергових "гоп-ца-дріца-гоп-ца-ца".

Близько чверті грошей, зібраних в країні, йде на будівництво доріг. Хтось ті дороги бачив, крім президента і урядовців? Представник Єврокомісії в Україні прямо в очі владі заявляє, що інфраструктурні проекти в Україні коштують удвічі дорожче, ніж "у будь-якій країні ЄС".

Дипломат просто по-іншому не може сказати: "Треба менше красти".

Коли ви бачите плакат президента "Будуємо нову країну", з великою імовірністю можна стверджувати, що ця країна – Кіпр. На 1 липня обсяг прямих інвестицій з України в економіку країн світу досяг 6,76 мільярдів доларів, з них обсяг прямих інвестицій на Кіпр складає 6,3 мільярди.

Тим часом за перше півріччя 2010 року підприємства Донецької області отримали майже в 3,5 рази менше іноземних інвестицій, аніж у першому півріччі 2009 року.

Якби у президента Януковича хтось справді знав історію, йому б, може, розповіли повчальний епізод з життя Володимира Великого. Якось варяги, які допомогли йому прийти до влади, попросили у Володимира данину з Києва, але він відмовив своїм "однополчанам" (і родичам):

"Сказали варяги Володимиру: "Се город наш, бо ми здобули його. Тому хочемо ми взяти окуп із них по дві гривні з чоловіка". І мовив їм Володимир: "Пождіте з місяць, поки вам куни зберуть". І чекали вони місяць, і не дав він їм, і сказали варяги: "Обдурив ти нас. Тому покажи нам путь у греки". І він сказав їм: "Ідіть". І послав він поперед них послів, кажучи так цесареві: "Ідуть оце до тебе варяги. Не держи їх у столиці, бо того вони натворять тобі в городі, що й тут, але розішли їх нарізно і сюди не пускай ні одного".

Влада обіцяла "почути кожного". Але сьогодні владу почули всі. Зачеплені всі сфери суспільного життя, утиснутий ледь не кожен громадянин. Прийшовши не завдяки звитязі, а навпаки, виключно за рахунок ідіотизму попередників, представники "нової" влади поспішають "націарювати".

У стародавніх завойовників розграбування тривало, як правило, три дні. У нашому випадку усе складніше.

Як відомо, Володимир Великий правив Київською державою протягом 35 років. А за чотири місяці підтримка Партії регіонів упала з 42 до 27%.

Тож, перший плюс: усе менше чекають чуда, усе більше – коли припинять чудити.

Інший позитив: країна, за всіх колосальних викликів нинішньої ситуації, отримує шанс зрозуміти – сьогоднішня "нова" влада (яка насправді ніколи не відчіплялася від України) є не менш чужою східним українцям, ніж західним. І що лише солідарність дасть змогу повернути країну всім її громадянам.

"Українська правда"

В

Три роки тому відійшов за обрій Василь Кук. Людина-легенда, людина-епоха з покоління героїв без страху і докору, інтелектуал, вояк, провідник. Останній Головнокомандувач Української Повстанської Армії.

Дев'ятого вересня 2007 року близько восьмої години ранку не стало лідера, який у 1950–1954 роках керував відрізаною від світу, але дуже організованою і розгалуженою в усій Україні армією, що діяла на окупованій "совєтами" українській землі.

Меморіал героям УПА в с.Красне, де похований В.Кук

ГЕРОЯМ УПА – НАШ ВОЯЦЬКИЙ САЛЮТ!

Того ж таки 9 вересня в греко-католицькому храмі на Аскольдовій могилі у Києві відбувся молебень за упокій душі Василя Кука, в якому взяли участь Глава УГКЦ Блаженніший Любомир Гузар, Владика Діонісій, настоятель храму отець Ігор Онишкевич.

10 вересня у столичному Будинку вчителя – легендарному будинку Центральної Ради – пройшла світська церемонія прощання з останнім командиром УПА. Поклонитися великому українцеві прийшли його численні побратими – воїни УПА, представники Конгресу Українських Націоналістів, офіцери, митці, народні депутати, громадські діячі, багато молоді. Просто люди совісти. Серед них – голова Конгресу Українських Націоналістів Олексій Івченко, заступник голови КУН Володимир Борейчук, голова секретаріату КУН Степан Брацюнь, професор Володимир Сергійчук, голова Народного Руху України Борис Тарасюк, лідер Української народної партії Юрій Костенко, лідер партії "За Україну" Вячеслав Кириленко, Лесь Танюк, Богдан і Михайло Горині, Дмитро Стус, Геннадій Удовенко, голова Світової Ліги Українських політв'язнів Богдан Качор, полковник В'ячеслав Білоус, голова ВО "Свобода" Олег Тягнибок...

Красномовний і неприпустимий факт: майже не було діючих державних чиновників.

Біля труни з тілом покійного стояла почесна варта Міністерства оборони України. Живі гірлянди квітів лягали до ніг генерала: соняшники, калина, жоржини, що їх за життя любив Василь Степанович. Хор "Гомін" час від часу притишено заводив стрілецьких пісень і це додавало присутнім відчуття, що провідник з нами.

За благословенням Святійшого Патріарха Всієї Руси-України Філарета у Соборі Святого Володимира відбулася урочиста панахида. Після цього траурний кортеж рушив на Львівщину, де заповів себе поховати останній Головнокомандувач УПА. Та перед тим, як тіло віддали землі, 11 вересня – у християнське свято Усікновення чесної глави хрестителя Іоанна-Предтечі – за упокій душі останнього командуючого УПА у Соборі Святого Юра молилися тисячі львів'ян. Серед них – міський голова Андрій Садовий, голова Львівської облдержадміністрації Петро Олійник, голова Львівської облради Мирослав Сеник, Дрогобицький міський голова Микола Гук, керівники районних осередків КУН Львівщини. Після відправлення панахиди у Соборі Святого Юра кортеж автомобілів вирушив центральними вулицями Львова за маршрутом шляху національного героя, що включає пам'ятні місця, пов'язані з іменами Степана Бандери, Євгена Коновальця, Олекси Гасина та Романа Шухевича, – до с.Красного.

Дорогою було зроблено зупинку в селі Глиняному, де останні почесті Василю Куку віддали громада населеного пункту та місцеві священнослужителі. У центрі Красного зібралося більше 5 тисяч людей, щоб віддати пошану світлій пам'яті легендарного Головнокомандувача УПА. Біля меморіалу борцям за волю України відбулося віче. Його відкрив голова Буської райдержадміністрації Михайло Вовк. На честь пам'яти родини Василя Кука був виконаний Гімн Українських Націоналістів. До присутніх звернулися голова Львівської облдержадміністрації Петро Олійник, голова Львівської обласної ради Мирослав Сеник, який озвучив біографічні дані життя і діяльности Василя Кука, бойовий побратим останнього Головнокомандувача УПА Михайло Зеленчук, отець капелан Михайло з Червонограда.

Під звуки пісні українського повстанця і залпи військового салюту труну з тілом генерал-хорунжого Василя Кука опустили у могилу, до якої лягли живі квіти. Серед них – вінок від тодішнього Президента України Віктора Ющенка...

...Генерал-хорунжий Василь Кук пройшов підпілля, застінки НКВС і прожив 94 роки. Лише місяця не вистачило йому, аби дочекатися Покрови, коли відзначаємо 65-річчя з часу утворення УПА. Вочевидь, його палка душа у кращих світах молиться за Україну та за нас із вами.

Думками про життя і роль Василя Кука в українській історії поділилися його молодші побратими по духу.

Заступник Голови КУН Володимир БОРЕЙЧУК:

– Голова КУН Олексій Івченко, довідавшись, що відійшов у вічність генерал Кук, розпорядився негайно створити оргкомітет для гідного проведення в останню путь цієї видатної людини. До оргкомітету залучили членів проводу КУН, Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, Спілки офіцерів.

Знаючи цю поважну людину, ми зробили все, щоб належним чином організувати поховання генерала УПА. Голова КУН допоміг зв'язатися з Секретаріатом Президента, оскільки ми були переконані, що церемонія має відбуватися на державному рівні. Справді, Секретаріат глави держави нам посприяв. Ми зв'язалися також з родичами Василя Кука у селі Красному та членом проводу КУН, головою Буської райдержадміністрації Михайлом Вовком. У Львові також було створено оргкомітет під егідою міської адміністрації та членства КУН. Тобто пошанування друга Василя відбулося гідно. Як того вартує великий провідник нації.

Голова Секретаріату Головного проводу КУН Степан БРАЦЮНЬ:

– Під час останньої розмови з Василем Куком він нас спершу запитав, чи ми щось зробили, аби з'явився Пантеон Героїв у Києві. Згодом зрозуміли, що цікавився недаремно, бо насправді хотів би спочивати там, де зібрані його побратими, друзі по боротьбі в ОУН-УПА. Не бажав, щоб його ховали на Байковому чи на Личаківському кладовищах – натомість обрав своє село. Але сказав нам: "Якщо доб'єтеся, що у Києві буде Пантеон Героїв і перевезете тіла моїх побратимів, то тоді й мене перепоховаєте". Василь Кук – це постать, покликана Господом вершити великі справи в ім'я свого народу. Він завжди давав нам вказівки і поради, як діяти. За кілька днів до того, як відійти, він питав, коли буде у Бучачі відкрито пам'ятник Степану Бандері, в якому стані матеріали до друку, які він надав. Очевидно, мав відчуття, що це остання зустріч. Ми бачили його спокійні, але дещо сумні очі. Пригадую, казав завжди: "Людина колись народжується, а колись помирає. Якщо прийде час мені померти – то помру". Ця людина заслуговує на звання Героя України. Щоправда, сумно про це говорити, бо Василя Кука вже немає серед нас. Таких людей потрібно шанувати за життя.

Голова Світової Ліги Українських політв'язнів Богдан КАЧОР у вересні 2007 року був в Україні. Він згадує:

– З Василем ми були друзями. За день до кончини Василь переказував: "Нехай Богдан приїде, бо він мене більше не побачить". Разом з Володимиром Борейчуком та Степаном Брацюнем ми побували у нього. За добу його не стало. Дивовижно, що людина у віці 94 років зберегла світлий розум, хоча фізичні сили не дозволяли втілювати задуми. Василь Кук як справжній вояк намагався триматися, не показуючи своєї фізичної слабкости. Духовно він був дуже сильним. Те, що він написав, залишиться доброю наукою для молодшого покоління, як треба жити і працювати для України.

Пан Богдан цього разу за об'єктивних обставин не зміг приїхати в Україну, тож надіслав листа, зміст якого пропонуємо до Вашої уваги:

"Вельмишановний Друже Юрцю Кук, сину великого Командира Української Повстанської Армії Генерал-хоружого Василя Кука, зболена але героїчна вся родино Куків. Вельмишановні Подруги й Друзі по зброї і боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу, національно свідома українська громадо при владі та поза владою, святочна українська громадо!

В глибокій пошані приходимо у цей святочний день встановлення і посвячення пам'ятника покійному командиру Української Повстанської Армії, голові Національної Української Головної Визвольної Ради, генерал-хорунжому Василеві Куку, уосібленню рівнож всіх його співробітників і надхненників усіх рівнів, які впали в нерівній боротьбі зі всіми окупантами за найвищий ідеал нації – Українську Самостійну Соборну Державу.

Василь КУК і Богдан КАЧОР

Сьогодні Вам і всім їм наш вояцький салют!

Від Світової Ліги Українських Політичних В'язнів, управи і членства.

Богдан Качор – співробітник і особистий приятель покійного Командира і шанувальник усіх українських героїв".

Син останнього Головнокомандувача УПА Юрій КУК:

– Я, наша родина щиро вдячні Конгресу Українських Націоналістів, Світовій Лізі Політичних В'язнів, всім, хто в останні дні був поруч з нами, коли помер батько, всім, хто долучився до спорудження памятника на його могилі.

Красне – це свідомий вибір батька, який він зробив напередодні своєї смерти. Була розмова про Байкове кладовище у Києві, про Личаківський цвитар у Львові, але батько наполіг на Красному. Він погодився бути перепохованим серед своїх побратимів в Пантеоні Слави Українських Героїв, якщо такий буде споруджено в Києві або Львові.

Сторінку підготував
Богдан ЗАХАРЯК, "Нація і держава"

ПОМ'ЯНЕМО ОСТАННЬОГО ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА УПА ВАСИЛЯ КУКА

Закінчення. Початок на 1-й стор.

31 серпня у м.Василькові частина членів групи, у тому числі Василь Кук, була заарештована німецькою поліцією. При транспортуванні групи до Львова у м.Луцьку Василю Куку разом із Дмитром Мироном та зв'язковим Тарасом Онишкевичем вдалося втекти з-під варти і добратися до Львова. Навесні 1942 р. В.Кук очолив Провід ОУН на південно-східних українських землях. Після загибелі Д.Мирона в липні 1942 р. та арешту його заступника П.Сака безпосередньо керував діяльністю ОУН на всіх українських центрально-східних і південних землях. Весною 1943 р. Очолив УПА-Південь.

У квітні 1944 р. керував найбільшим боєм УПА під Гурбами. З 1947 р. був заступником Романа Шухевича на всіх його посадах, а після його загибелі 5 березня 1950 р. В.Кука було обрано Головою Проводу ОУН в Україні, Головним Командиром УПА та Головою Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради.

23 травня 1954 р. Василя Кука захопив у полон КДБ. Перебував у слідчих тюрмах Києва і Москви до 1960 р. Звільнений у зв'язку з новим курсом політики Микити Хрущова з метою скомпрометувати його в очах українців.

До останнього подиху свого життя Василь Кук жертовно працював в ім'я становлення і розбудови Незалежної Української Держави, здійснював активну громадську діяльність, спрямовану на відновлення історичної справедливости, видав чимало книжок та написав безліч статей про діяльність ОУН-УПА. Був членом Головної Булави Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, головою Наукового відділу Братства ОУН-УПА.

Конгрес Українських Націоналістів, Всеукраїнське Братство ОУН-УПА

СВОБОДА СЛОВА

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦЕНЗУРИ В УКРАЇНІ РОЗПОЧАЛОСЬ ОФІЦІЙНО

31 серпня в агентстві УНІАН пройшла спільна прес-конференція представників незалежних телеканалів "5 канал" та "ТВі", що стосувалась ухвали Київського апеляційного господарського суду від 30 серпня, якою суд постановив скасувати рішення Національної ради з телерадіомовлення від 27 січня 2010 року та позбавити згадані канали ліцензій на ефірне мовлення.

У прес-конференції взяли участь генеральний директор каналу "ТВі" Микола Княжицький та представник "5 каналу" у суді юрист Тетяна Малашенкова. Учорашнім рішенням, яким суд позбавив нас права ефірного мовлення, в Україні встановлюється початок офіційної цензури – такими словами розпочав прес-конференцію Микола Княжицький. Позивачем у суді була група компаній, за якими стоїть шеф СБУ Хорошковський та його родичі. Більше того, під час розгляду справи суд звинуватив деяких членів Національної ради у порушенні законодавства при наданні нам частот та звертатиметься з цього приводу до Генеральної прокуратури.

Микола Княжицький зазначив, що такі дії державного органу, яким являється суд, а саме заборона нашим каналам поширювати інформацію, суперечать зокрема й відповідній резолюції Ради Європи, а отже, саме до Європейського суду з прав людини ми й будемо апелювати у подальшому. Наші канали неможливо було контролювати, тому влада прийняла рішення про їх усунення з інформаційного простору. Обурює те, що нас позбавили не лише тих частот, які ми отримали 27 січня 2010 року, а також й інших, які ми отримали раніше.

Суто правовий аспект судового процесу до присутніх журналістів довела Тетяна Малашенкова. Вона зокрема наголосила, що суд взагалі знехтував правилом рівності та змагальності сторін. Наші доводи до уваги не брались, відчувався вплив на свідків. Відтак, можемо стверджувати, що рішення суду є незаконним та замовним. Але боротьбу обов'язково продовжимо шляхом подання касаційної скарги.

На запитання журналіста газети "Нація і Держава", чи можливо, окрім продовження судової тяганини, розпочати різні публічні акції протесту, наприклад по аналогії з подіями навколо "5 каналу" 2004 року, коли реакцією на тиск тодішньої (цієї) влади, стало голодування журналістів каналу, і це спрацювало, Микола Княжицький відповів – ми розуміємо, що, на превеликий жаль, стан українського суспільства тоді й зараз є різним. Тоді – піднесення, сьогодні – розпач, чим і користається влада, зухвало порушуючи закон. Та незважаючи на це, все одно закликаємо всіх чесних журналістів та суспільство в цілому стати на наш захист.

Володимир МАНЬКО, "Нація і держава"

НАРОДЖЕННЯ МОЛОДІЖНОГО РУХУ "СПРОТИВ" НА ВОЛИНІ

У Луцьку 29 липня під пам'ятником Тарасу Шевченку поблизу центрального корпусу Волинського національного університету імені Лесі Українки відбулася презентація Волинського осередку молодіжного руху "Спротив" – до якого увійшла більшість місцевих молодіжних патріотичних організацій.

До складу руху увійшли ВОО "Національний Альянс", ВОО "Студентське братство Волині", ВОМГО "Патріотичний щит", ВОО "Молодь за Україну", ВОО ВМГО "Молодіжний Союз Наша Україна", Молодіжна референтура ВОО КУН, ВОО Молодіжний Націоналістичний Конгрес, Молодь "Народної Самооборони", ЛММГКТ "Холмщина Молода", "Антикримінальний вибір", ВО ВМГО "Батьківщина Молода", Асоціація молодіжних ініціатив, ЛММО "Фундація Регіональних Ініціатив", Молодіжний Народний Рух, Демократичний Альянс.

У меморандумі про створення "Спротиву" висловлюється незгода лідерів молодіжного руху в Україні з приводу підписання та ратифікації договору про перебування в Україні Чорноморського флоту, порушення Конституції України, антиукраїнських дій міністра освіти та науки Дмитра Табачника, призупинення процесу націоналізації.

Прес-служба ВООМР "СПРОТИВ"

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ХАЙ РІДНІ БОГИ ОБЕРІГАЮТЬ

До редакції "НД" надійшов лист з Маріуполя від волхва Вошеслава, в миру друга Василя. Він пише, що з нашої газети дізнався про 90-річний ювілей, який у червні відзначила пані Ольга Ільків (псевдо "Роксоляна") – зв'язкова легендарного командира УПА Романа Шухевича.

У своєму листі друг Василь наводить дані, які було опубліковано в одній маріупольській газеті. Вони стосувались результатів соціологічного опитування у Росії щодо ставлення до ОУН-УПА та їхньої боротьби. Я був здивований, пише дописувач, коли побачив, що 41% опитаних визнали явище ОУН-УПА нормальним, а їхня боротьба була такою, що співпадала з деклараціями Ліги Націй про національну та визвольну боротьбу.

Друг Василь зичить пані Ользі Ільків невичерпної снаги до життя і запрошує відвідати Маріуполь та відпочити ув лагідному Азовському морі, яке відоме своїми лікувальними властивостями. Хай рідні боги оберігають Вас, підсумовує дописувач на завершення.

Володимир МАНЬКО, "Нація і держава"

РЕПЛІКА

РОЗКЛАДАЮТЬ НАРОДНУ МОРАЛЬ...

"Нічого не робити, робити гроші!"
"Нєт ума – строй дома!"

Нещодавня реклама у столичному метро та понаддесятилітньої давності "аферизм" із сусідського злодійського телесеріалу – що в них спільного? Найголовніше – ідейний стрижень чи, як нині модно висловлюватися, посил: працюють, розбудовують малу, велику Батьківщину недотепи, невдахи, йолопи... Мудрагелі ж, розумники – нічого не роблять, байдикують, дурять, крадуть, розважаються по Гаваях, Монте-Карлах, Лас-Вегасах...

У суспільстві, де об споконвічні моральні засади витирають ноги від розпаношілого печерського чинуші до голови найдрібнішої сільради, розкладальницькі гасла спрацьовують, згубно діють на підростаюче покоління найперше.

Власне, у будь-якому суспільстві штовхати індивідуума вниз набагато простіше, аніж допомагати йому підніматися до висот.

Але, штовхаючи вниз, хіба не сприяємо деградації людини, держави, планети, спільного вутлого човна нашого у мандрах Всесвітом?

Це мали б розуміти і відповідальні за рекламу в київській підземці, і метроначальство (і не лише воно, до слова).

А щодо згаданої у заспіві рими "ума – дома", як колишній не останньої категорії в когорті будівничих, зазначу: розуму, таланту для процвітання будівельної галузі – треба та й треба. "Архітектура – застигла музика", – проголошували древні. Звісно, якщо та "архітектура" – не підрадянської доби типові казарми та бараки...

Сергій КОВАЛЬ

РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ ПОВІДОМЛЯЄ

У № 25 (345) за 6 липня цього року була опублікована новела під назвою "Дзвінка" іде на смерть" за авторства учасника національно-визвольної боротьби, колишнього політв'язня Йосипа Креміня. Новела розповідає про членкиню УПА, мужню дівчину-гуцулку під псевдо "Дзвінка", яка загинула у лабетах московсько-більшовицької катівні.

Аж ось до редакції надійшов лист від Богдана Савки з Тернопілля, як він пише, нашого багатолітнього читача. У листі він стверджує, що автором цієї новели є він і вимагає вибачень від редакції. Ще 1992 року у газеті "Тернистий шлях", стверджує у листі дописувач, новела була опублікована під назвою "Ми их не стреляли, мы их убивали просто так, обушком", на підтвердження чого він разом з листом надіслав ксерокопію новели, текст якої майже ідентичний до тексту, що був опублікований у нашій газеті за 6 липня. Проте авторства саме Богдана Савки під текстом у ксерокопії ми не знайшли.

Менше з тим, але редакція "Нації і держави" вирішила, що інцидент має бути вичерпано шляхом принесення вибачень перед Богданом Савкою. Ми бажаємо йому міцного зодоров'я та наснаги для написання ще не одного художнього твору.

НАЙБІЛЬША БІДА – КОРУПЦІЯ І ХАБАРНИЦТВО

Очима мешканців одного з українських міст

Нещодавно члени Івано-Франківської міської організації Конгресу Українських Націоналістів проводили соціологічне опитування громадян міста з метою визначити, які соціально-економічні проблеми найбільше хвилюють жителів міста та дізнатися їхню оцінку економічної ситуації в місті. Респондентам пропонувалося дати відповіді на такі запитання: "Назвіть проблеми, які найбільше хвилюють вас сьогодні" та "Як ви оцінюєте сьогоднішню економічну ситуацію в місті Івано-Франківську". Опитування проходило серед жителів міста віком від 18 років. Окрім того, пропонувалося відкрите запитання: "Що насамперед необхідно зробити для покращення життя в місті?". Варто відзначити, що більшість респондентів вважають, що насамперед варто позбутися антиукраїнської влади як в Івано-Франківську, так і в Україні загалом.

Переважаюча більшість (77,6% опитаних громадян) оцінили економічну ситуацію в місті як нестабільну чи швидше нестабільну.

Подаємо дані, які ми отримали щодо проблем, які насамперед хвилюють жителів міста:

Назвіть проблеми, які найбільше хвилюють вас сьогодні

Варіант відповіді	*Кількість респондентів (%)*
Корупція, хабарництво	15,7
Політична нестабільність	14,8
Високі ціни	13,8
Проблеми медичної галузі	11,1
Безробіття	10,1
Низька пенсія	9,5
Високі ціни на комунальні послуги	9,2
Низька зарплата	8,5
Інше	7,3

Матеріал підготувала голова МР ІФМО КУН Ольга "ЧУРАЇВНА"

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ЗАГИБЕЛЬ ВАСИЛЯ СТУСА

Продовження. Початок на 1-й стор.

Серед етапованих були члени Української Гельсінкської Групи Левко Лук'яненко, Олесь Бердник, Олекса Тихий, Богдан Ребрик, Данило Шумук. Під нову "установу" пристосували дерев'яне приміщення колишнього тартака (пилорами), що за кількасот метрів від зони суворого режиму.

У різний час і в різних камерах тут каралися, окрім уже згаданих, члени УГГ Іван Кандиба, Віталій Калиниченко, Михайло Горинь, Валерій Марченко, Іван Сокульський, Петро Рубан, Микола Горбаль, іноземні її члени естонець Март Ніклус та литовець Вікторас Пяткус, які вступили в УГГ в найтяжчу годину – 1982 року. Тут пройшли й мої 6 років життя. Поруч, на суворому режимі, сидів Голова Групи Микола Руденко. Усього 18 осіб. Ніде й ніколи не збиралися ми в такій кількості, хіба на урочистих зборах з нагоди 20-річчя, 25-ти і 30-річчя Групи.

Тут каралися також українці Іван Гель, Василь Курило, Семен Скалич (Покутник), Григорій Приходько, Микола Євґрафов. Отже, як і в кожному політичному концтаборі, українці становили більшість його "континґенту". Але в цьому справжньому "інтернаціоналі" провели багато років литовець Баліс Ґаяускас, естонці Енн Тарто і Март Ніклус, латвієць Ґунар Астра, вірмени Азат Аршакян і Ашот Навасардян, росіяни Юрій Федоров, Леонід Бородін. Більшість із них були відомими правозахисниками і діячами національно-визвольних рухів, а звільнившись вони стали політиками і громадськими діячами. У радянської ж влади вони були особливо небезпечними рецидивістами або особливо небезпечними державними злочинцями, яким смертна кара замінена була 15-ма роками ув'язнення (було тут декілька звинувачених у співпраці з німецькими окупантами, один – у шпигунстві).

Фактично це був не табір, а тюрма з наджорстоким режимом утримання. Якщо в кримінальних таборах рецидивістів виводили в цехи робочої зони, то ми й працювали в камерах через коридор. Прогулянки нам давалося годину на добу в оббитому бляхою дворику 2 на 3 метри, заснованому згори колючим дротом, а на помості – наглядач. З наших камер було видно тільки огорожу за 5 метрів від вікна і смужку неба. Огорож довкола зони різного типу сім, у тому числі з дощок, колючий дріт, мотаний дріт, під напругою. У периметрі заборонена зона становила 21 метр. Харчування наше коштувало 24–25 рублів на місяць, вода іржава та смердюча, бо приміщення стоїть на болоті: підкоп неможливий. Ми стрижені, увесь наш одяг зі смугастої тканини. Побачення нам належалося одне на рік, пакунок до 5 кг – один на рік після половини терміну, та й того старалися позбавити. Дехто з нас роками не бачив нікого, крім співкамерників і наглядачів. Робота – прикручувати до шнура праски детальку, в яку вкручується лампочка. Робота не важка, але її багато: невиконання норми, як і будь-яке порушення режиму, каралося карцером (до 15 діб), позбавленням побачення, пакунка, ларка (щомісяця дозволялося додатково купити продуктів на 4–6 рублів). "Злісних порушників режиму" карали ув'язненням до одиночки на рік, переведенням на тюремний режим до трьох років (Володимирський централ, згодом Чистополь). За Ґенерального жандарма Андропова, 1983 року, до Карного кодексу було введено статтю 183-3, за якою систематичні порушення режиму каралися додатковими п'ятьма роками ув'язнення – уже в кримінальному таборі. Так що відкривалася перспектива довічного ув'язнення, а надто – швидкої розправи руками кримінальників.

Проте найтяжче було витримувати психологічний тиск.

Якщо в сталінські часи, коли винищувалися цілі категорії населення, непридатні для будівництва комунізму, кинутою на перетворення в табірний пил людиною влада більше не цікавилася, то в наш час винесений судом вирок не був остаточним. У наш час уже рідко хто потрапляв у політичні табори "ні за що". Це були активні люди, які, звільнившись, могли повстати знову. Тому влада пильно стежила за кожним, визначала значущість особи, її потенційні можливості – і відповідно до неї ставилася. Це була свого роду експертиза: вивчали тенденцію розвитку (чи занепаду) тієї чи тієї особистости і вживали превентивних заходів, щоб з неї не виросло більшої для держави небезпеки. З цього погляду Василь Стус справді становив особливу небезпеку для існуючого ладу. Він, разом з іншими дисидентами, справді підривав владу комуністів. І вона таки впала – вичерпавши свої економічні можливості, не витримавши військового протистояння з Заходом, зазнавши ідеологічного краху. Ми боролися на цьому фронті – ідеологічному. І перемогли.

Уперше Стус був заарештований за звинуваченням у проведенні "антирадянської агітації і пропаганди" (ст. 62, ч. 1 КК УРСР) 12 січня 1972 року. Тоді йому інкримінували 14 віршів і 10 статей правозахисного характеру. Відбувши 5 років ув'язнення в Мордовії та 3 роки заслання на Колимі, вдруге Василь Стус був заарештований 14 травня 1980 року під час "олімпійського набору": Москву і Київ, де відбувалися частина ігор, очищали від небажаних елементів, у тому числі від решти дисидентів, котрі гуртувалися в Гельсінкських групах. Стус після першого ув'язнення втримався в Києві всього 8 місяців. (Тоді жартували, що дисиденти бувають трьох видів: досиденти, сиденти і відсиденти – вони ж знову досиденти).

Про свою готовність вступити до Групи, попри дещо критичне до неї ставлення, він неодноразово писав із заслання, починаючи з жовтня 1977 року. Однак кияни його прізвища обачно не ставили під документами Групи. Та коли Стус у серпні 1979 року повернувся до Києва, то втримати його вже не міг ніхто: навіть уцілілa поки що Оксана Яківна Мешко поглядала на його постать знизу вгору.

"У Києві я довідався, що людей, близьких до Гельсінкської групи, репресують найбрутальнішим чином. Так, принаймні, судили Овсієнка, Горбаля, Литвина, так перегодом розправилися з Чорноволом і Розумним. Такого Києва я не хотів. Бачачи, що Група фактично лишилася напризволяще, я вступив до неї, бо просто не міг інакше. Коли життя забране – крихт я не потребую... Психологічно я розумів, що тюремна брама вже відкрилася для мене, що днями вона зачиниться за мною – і зачиниться надовго. Але що я мав робити? За кордон українців не випускають, та й не дуже кортіло – за той кордон: бо хто ж тут, на Великій Україні, стане горлом обурення і протесту? Це вже доля, а долі не обирають. Отож її приймають – яка вона вже не є. А коли не приймають, тоді вона силоміць обирає нас...

Але голови гнути я не збирався, бодай що б там не було. За мною стояла Україна, мій пригноблений народ, за честь котрого я мушу обставати до загину". ("З таборового зошита". 1983).

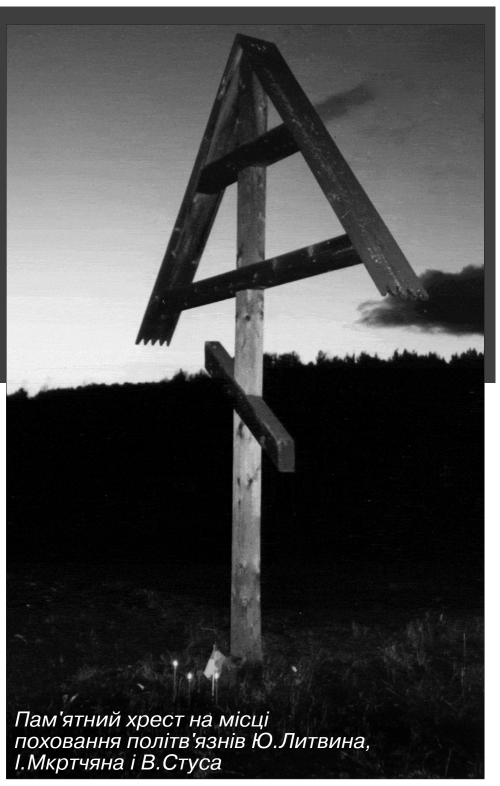

Пам'ятний хрест на місці поховання політв'язнів Ю.Литвина, І.Мкртчяна і В.Стуса

Зі стандартним вироком (вже за ч. 2 ст. 62) – 10 років таборів особливого (тобто камерного) режиму, 5 років заслання та згаданим "почесним" титулом "особливо небезпечний рецидивіст" – Василь Стус прибув у Кучино в листопаді 1980 року. Тут його пильнували особливо. Якщо більшість написаного на суворому режимі в Мордовії Стус якось зумів переслати на волю, в тому числі дещо в листах, часом пишучи вірші в суцільний рядок та замінюючи мулькі для цензури слова (тюрма – юрма, колючий дріт – болючий світ, Україна – батьківщина), то з Уралу ж відіслати в листі вірш було практично неможливо. Проскочило всього декілька. Дозволялося писати один лист на місяць. Так уже його вилизуєш – а таки знайдуть "недозволену інформацію", "умовності в тексті", або просто – "підозрілий за змістом". І конфіскують. Або посилають того листа на переклад у Київ, а потім вирішують, чи його відсилати адресатові. Пропонували: "Пишіть російською – швидше дійде". А як це рідній матері чи дитині писати чужою мовою?

Одержувати листи можна було від будь-кого, проте насправді віддавали тільки деякі листи від рідні. В останні тижні життя Василеві надійшла телеґрама від дружини про народження онука Ярослава. Майор Снядовський викликав Стуса в кабінет, привітав і зачитав частину телеґрами, але до рук не дав: недозволена інформація. Це дуже обурило Стуса.

Обшуки. Їх проводили два-три рази на місяць, але були періоди, коли обшукати в'язня могли кілька разів на день. У камері можна було тримати 5 книг, брошур і журналів, разом узятих. Решту – винось до каптьорки. А кожен передплачує журнали, газети, намагається над чимось працювати, хоч би вивчати іноземну мову. Це вже треба тримати словник і підручник. Але режим невблаганний: наднормові книги викидають у коридор.

Ми брали на роботу папірчики з іншомовними словами, щоб вивчати їх (Стус володів німецькою, англійською, з допомогою Марта Ніклуса вивчав французьку). Їх відбирали. Виводячи на роботу, заведуть у свою "діжурку" – і роздягайся догола. Перемацають кожен рубчик, заглянуть у кожну складку тіла. Як тепер чую зболений голос: "Лапають тебе, як курку...". Такої репліки було досить, щоб загриміти до карцеру.

Особливо пильнували, коли наближалося побачення. Якщо в КДБ вирішили не надавати побачення, то позбавити його – справа техніки: наглядачам дається завдання знайти порушення режиму. Говорив через кватирку з сусідньою камерою. Не виконав норму виробітку. Оголосив незаконну голодівку. Начальник режиму майор Федоров виявляв пил на вішалці. Той же Федоров покарав був Баліса Ґаяускаса за те, що "в розмові не був відвертим". А якби відверто сказав, що про нього думаєш, – був би ще більшим порушником режиму. Стус мав лише одне побачення з дружиною в Кучино. Коли вели на друге – він не витримав принизливої процедури обшуку і повернувся в камеру.

Особливо його почали "пресувати" з 1983 року. На його день народження, тобто на Різдво Христове, зробили обшук. Забрали рукописи. Згодом Стус кличе чергового, майора Ґалєдіна, щоб повернули рукописи або склали акт про вилучення.

– А хто взяв?

– Отой новий майор, не знаю його прізвища. Отой татарин.

Складено рапорт, що Стус образив національну гідність майора Ґатіна. Хоча він справді яскраво виражений татарин, але, мабуть, уже записався до вищої раси – "великого русского народа". Стуса кидають до карцеру. Одночасно кинули до карцеру й естонця Марта Ніклуса:

– Стус, где ты?

– У якійсь душогубці! Імені Леніна-Сталіна! І Ґатіна-татарина!

У коридорі вмикають гучномовця.

Згодом Василь, енергійно закручуючи механічною викруткою ґвинтики, імпровізує: "За Леніна! За Сталіна! За Ґатіна-татарина! За Юрія Андропова! За Ваньку Давиклопова! І зовсім помаленьку за Костю, за Черненку. Бо як ти його в риму вбгаєш?"

Одного разу я чув, як Стус розмовляв з кадебістом Ченцовим Володимиром Івановичем:

– Кажете, що поклали мої рукописи в склад за зоною. Та я знаю, що ви хочете, щоб від мене нічого не залишилося, як я загину... Я вже не пишу свого, тільки перекладаю. То дайте мені можливість хоч щось завершити...

Василь ОВСІЄНКО,
лауреат премії ім.В.Стуса

Закінчення в наступному числі

ВІДДАЙТЕ ЧЕСТЬ СТУСОВІ!

Звернення до керівництва й активу Партії регіонів з нагоди 25-ї річниці вбивства донецького поета Василя Стуса

Шановні керівники Партії регіонів!

4 вересня виповнюється 25 років з дня вбивства на зоні геніального донецького поета Василя Семеновича Стуса (1938–1985).

Він теж був донецьким – як більшість із вас.

Він теж мотав на зоні термін (навіть два терміни) – як деякі з вас.

Правда, в тюремній ієрархії рівень Стуса був не таким вже й високим – судячи з усього, він вважався там "чесним фраєром".

Так, деякі працюючі на вас і вашу партію журналісти називають Стуса "нациком", але якщо б обставини склалися інакше – якщо б його не вбили в таборі, то тоді, 1985 року, йому точно б дали Нобелівську премію з літератури – хоча б з політичних міркувань (втім, і з літературних теж). І ці самі журналісти вважали б за честь зробити з ним інтерв'ю для газети "Сегодня" або "2000".

Думаю, що видання академічного зібрання творів Василя Стуса, видання подарункового "Избранного", а також видання компакт-диску із записами голосу поета і його віршів у читанні артистів – це те, що потрібно не тільки українським інтелігентам.

Це те, що потрібно не тільки всьому українському народу.

Це те, що потрібно, перш за все, Партії регіонів – як політичній партії, яка претендує на лідерство в українському суспільстві.

Ну і хіба не впадлу справжнім донецьким пацанам, що у їхнього земляка, якому мало не дали головну в світі премію з літератури, немає навіть пристойного зібрання творів?

Андрій ОКАРА,
любитель поезії

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

Юрій Горліс-Горський, "Холодний Яр. Спогади осавула 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру". – Дванадцяте видання, виправлене, доповнене. – Київ – Вінниця: ДП "Державна картографічна фабрика", 2010. – 512 с. іл., тверда повноколірна палітурка.

Спогади хорунжого Армії УНР Юрія Городянина-Лісовського (Юрія Горліса-Горського) – про збройну боротьбу за Українську державу під жовто-блакитним прапором УНР та чорним прапором Холодного Яру, на якому було написано: "Воля України – або смерть!"

У 12-му виданні вперше опубліковано всі відомі звернення холодноярців за 1919–1921 рр., які підтверджують документальність твору. В додатках читач зможе знайти і свідчення очевидців про московські злочини в Україні, нові дослідження про отаманів Клепачів, Олександра Кващу, Прокопа Пономаренка, інших повстанців, нарис про долю Лариси Янг, дочки Юрія Горліса-Горського, матеріал про вшанування отаманів Василя Чучупака, Пилипа Хмари, Чорного Ворона (Миколи Скляра), Ларіона Загороднього їхніми духовними нащадками. У виданні вперше опубліковано низку досі невідомих фотографій.

Інформуємо, що в серії "Українська воєнна мемуаристика" вийшли такі книги: "Холодний Яр" (т. 1, 2006, 2008, 2009, 2010), "З воєнного нотатника" Якова Гальчевського (т. 2, 2006), "Так творилося Українське військо. 10 спогадів учасників Визвольної війни 1917 – 1920-х років" (т. 3, 2008), "Гуцули у Визвольній боротьбі. Спогади січового стрільця Михайла Горбового" (т. 4, 2009), книга споминів Петра Дяченка "Чорні запорожці. Спогади командира полку Чорних запорожців Армії УНР" (т. 5, 2010). Редактор-упорядник та автор передмови Роман Коваль.

Пропонуємо увазі читача початок передмови.

ВОЛЯ УКРАЇНИ – АБО СМЕРТЬ!

Вийшло у світ 12-те видання книги "Холодний Яр"

"МИ ЩЕ ВЕРНЕМОСЬ!"

"Спогади... На самоті перебрати день за днем, рік за роком те, що вже збігло в минуле, відтворити в собі пережиті радощі й болі, пережити їх ще раз і ще раз... Болючу привабливість цього "заняття" знає лише той, хто має що згадувати: хто любив і ненавидів всією душею, хто знає смак голоду й музику небезпеки, хто зустрічався на вузькій доріжці віч-на-віч зі смертю, чув її віддих і... щасливо розминувшись, показав їй услід дулю", – так визначив жанр своїх писань хорунжий Армії УНР Юрій Городянин-Лісовський (Горліс-Горський).

"Віддих смерті" Юрій чув не раз – і гарячий поцілунок кулі, і крижаний панцир березневої Тиси і зашморг на шиї. Не раз вдаряв в очі і блиск ворожої шаблі. Юрій навіть побував у "царстві смерті" з її липким смородом гнилої крові – в льохах Єлисаветградської ЧК. Вийшов живим з Лук'янівської в'язниці, хоч "дід Лук'ян" рідко кого випускав зі своїх холодних рук. "Показав дулю" Юрко і тюрмам Вінниці, Полтави, Херсона. І психлікарням теж. Вибрався живим з румунської та німецької в'язниць.

Без грізної "музики небезпек" він, здається, не уявляв собі життя, відтак не розлучався зі своїм братиком-револьвером навіть під час любовних пригод у Галичині.

Юрій – неспокійний дух, для нього, казав Улас Самчук, "клімат війни те саме, що для риби вода". "Огонь запеклих не пече", – міг би додати і Тарас Шевченко.

Юрій Городянин-Лісовський прожив не життя, а пригодницький роман. Але він ризикував не задля чергової дози адреналіну чи розваг, крізь криваві пригоди він йшов, щоб оборонити нашу Батьківщину. "Бий ворогів – рятуй Україну" – так можна сформулювати кредо його життя.

Народився Юрій 14 січня 1898 р. у волосному селі Демидівка Полтавського повіту, тепер Решетилівського району Полтавської області (за іншими даними в Полтаві). Привела його у світ Людвина Соколовська, що вела "родовід із польсько-шляхетського коріння". Назвали хлопчика на честь батька, офіцера російської армії. Хто як не він обдарував сина військового вдачею, благословив його на діла ратні. Юрій і на світ появився завдяки рішучості батька, який викрав свою майбутню дружину "з дому її аристократичних батьків".

Воювати Юркові хотілося з дитинства. Він навіть "додав собі 4 роки", щоб опинитися на фронті.

Військову службу почав у "кавказькій кавалерії" під командою князів Хана-Нахічеванського та Султан-Гірея, де, за власним визнанням, "хапонув магометанської воєнної етики". Де літав Юрій у кінні атаки під час Першої світової війни, точно невідомо.

У роки Визвольної війни він – хорунжий 1-го Гайдамацького кінного куреня ім. Кармелюка, командиром якого був Ігор Троцький – веселий і хоробрий чоловік. Згодом Юрій Городянин служив у 2-му Запорозькому (збірному) кінному полку Запорозької дивізії Армії УНР під проводом Івана Литвиненка.

Наприкінці листопада 1919 року в районі Любара, Чорторий та Мирополя українське військо потрапило в оточення більшовицької, денікінської та польської армій. Хоча через виснаженість активних бойових дій ніхто не вів, Симон Петлюра вирішив, що боротьба програна і покинув своє військо, дозволивши і воякам розходитися, звільнивши їх від присяги.

"Армія перестала існувати, – свідчив богданівець Валентин Сім'янців. – Фронту українського більше не буде. Ще сьогодні найпочесніше ім'я вояка української армії – завтра ніщо... Був наказ нищити зброю, до якої вже не було вояків. Люди розходилися: хто потайки, хто з болем прощаючись з товаришами".

Знесилена, хвора на тиф і безнадію, українська армія агонізувала. Розпука і депресія добивали хворе і знеможене козацтво. Пригноблювали й чутки, що 3-й Гайдамацький полк Омеляна Волоха перейшов на бік більшовиків, а Євген Коновалець, виконуючи розпорядження Петлюри, розпустив Січових стрільців.

І раптом:

– Хто хоче, може залишитись в армії.

Це був "блиск віри" – і за якусь мить любарська трагедія стала "виходом до слави". "Знову Батьківщина нас потребує, знову ми вояки, знову ми люди... – писав Валентин Сім'янців. – Знову серце повне надій, а з ними – віри в нашу правду".

– Хто не чує сили, може залишити лави, – кажуть козакам старшини.

– Залишаються тільки ті, хто має залізні нерви та сталеве серце, – звертається до вояцтва командарм Михайло Омелянович-Павленко.

Серед отих, хто мав "залізні нерви та сталеве серце", був і Юрій Городянин-Лісовський. 6 грудня 1919 р. він разом з іншими українськими фанатиками під командуванням Михайла Омеляновича-Павленка вирушив у невідоме, але таке обнадійливе майбутнє. Йшли на об'єднання з українськими повстанцями, які в запіллі били денікінців.

Петлюрівці виявилися запеклішими за Петлюру...

На початку лютого 1920 р. 2-й Запорозький збірний кінний полк, де служив Юрій Городянин-Лісовський, вимандрував на Чигиринщину. 8 лютого полковник Литвиненко наказав вирушити через с. Ружичівку на с.Цвітну, звідки після короткого привалу дійти до с. Любомирка, де й розташуватись на спочинок.

Наступного дня 2-й Запорозький збірний полк, при якому перебував штаб війська на чолі з Михайлом Омеляновичем-Павленком, увійшов до холодноярського села Матвіївка. Тут затрималися, щоб відпочити, розвідати місцевість і відновити зв'язок між частинами, які різними дорогами стікались на Чигиринщину.

12 лютого Юрій на кулеметній тачанці переїхав у Головківку, що, як і Матвіївка, визнавала владу отамана полку гайдамаків Холодного Яру Василя Чучупака. На Жуковій горі, в Головківці, й закінчився для Юрія Зимовий похід у лавах Армії УНР: незадовго перед тим, під час нічного маршу, пересівши з коня на бричку відпочити, він заснув і відморозив пальці правої ступні. Нога розпухла, трусила лихоманка. Продовжувати мандри з армією він уже не міг. Головківська господиня порадила залишитися на лікування в Мотриному монастирі, де в той час табором стояли гайдамаки Василя Чучупаки.

– Там і лікар є, а черниці доглянуть краще, як у лікарні.

З цієї розповіді й починає свій літопис боротьби в Холодному Яру хорунжий 2-го Запорозького кінного полку Юрій Городянин-Лісовський. Спомини він вбрав, за власним висловом, у форму, "так би мовити, повістярську".

Юрій виявився талановитим оповідачем, а події, які він відтворив, були багаті на небезпечні пригоди, тож і спомини його "вийшли як роман", роман пригодницький. Очевидно, що саме через це розповідь українського старшини видавець чи редактор назвали документальним романом, хоч Юрій писав, за власним визначенням, "історію Холодного Яру"...

Продовження передмови читайте у 12-му виданні "Холодного Яру".

Книгу "Холодний Яр" можна придбати, зголосившись за адресою: 01034 м.Київ, вул.Ярославів Вал, 9 п. 4, тел. (044) 234-70-20.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 5 000
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9